

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 ft. Félévre 1 ft 50 kr. Egyen szám 10 kr.
Gazdasági egyesületi tagoknak és községeknek 2 ft.
Előzetesét német és reklamátiák GONDOS (Grünbaum)
MÁRK nyomdajelölésű címére küldendők.

Felolvasó szerkesztő: CSORNA JENŐ.
Kiadó: **Gondos (Grünbaum) Márk.**
Laptulajdonos: A muraszombati gazdasági főkegyelet.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztőségi közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetési ár: 4 hasábos pelttóra egyszeri hirdetésnél 40 kr
többszöri hirdetésnél soronként 3 kr. Bélyegj 30 kr.
Nyitlár pelttóra 25 kr.

Vidékünk multjából.

II.

A mártonhelyi fárára vonatkozó
jegyzőkönyv így hangzik:

Visitatio Ecclesie Martijane 13. July facta

pastore existente Michaele Domiani

Procurator Pastoris.

Vagyon ez parochiához három tábla föld,
melyekben bévehetni mindenestül fogva cub.
40 slliginis aut tritici.

Vagyon egy kicsiny erdőcske is, melynek
től fűl kívül az apraját szabad tűzre hor-
danyi az praedikátornak.

Item — vagyon egy rét az ő hallas tó
mellett, kin mikor jól terem, teremhet 16
szekér széna.

Item — vagyon egy szőlő S dahegyen,
melyet Johannes Szaleszeghi praedikátor en-
gedett Ferencnek Gyurkónak, hogy munkálja
és tellyességgel ne pusztáljon el ily okkal,
hogy minden esztendőben az praedikátornak
hegyvámot egy vödör bort adgyon tulle. De
az mint az őrig Emberek recognoscálják az ő
szőlő szántóföldével gyümölcsösével és ré-
tével együtt lehet anyi, az mentül egy Cső-
bornek járni köllene, és más Ember örömet
is megadna tulle. Azért mivel hogy parochi-
lis szőlő tartozik visszaengedni az praedi-
kátor, halott vagyon eőt esztendeje, hogy egy
csőp hegyvámot sem adott tulle hatalmasul
megtartán most az eőt, ha mikor adott és
az is semmirekélvő volt.

Item — O pídum Martijane, Mladetine,
Morác, Szemborac az praedikátornak mind
egész és mind fel helles marhás és marhátlan
egyaránt fizet egy egy köből rosot fölmérve,
köllést is úgy, ha elveszi az rosért. Ezen

falubeliek, az kikk marháok vagyon tizenkét
közt tartoznak szántanyi minden esztendőben
egyszer, az praedikátor éte'lel és itallal tar-
tozik nekik.

Item — Pucinerul hasonlóképpen jár egy
köből buza mindentül, de nem szántanak.

Goricáruil hasonlóképp-n Egy köből Ros,
a quolibet nem szántanak.

Item — Predanociak fizetnek d 23 egy
becs heán, ezt tartoznak mindenkor Uj eszt-
endőre meghadni.

Item — Brezócziak, Lihonériak, Strukó-
ciak d. 15 fizetnek most. De azért a mint
említek az Emberek régeuten ezekből is köből
említett fizettek, de egy némű-némű Pápista
Pap otsó lévén az gabona inkább akart az
az egy köből gabonáért d 15 venni és ebből
lött, hogy immár uas lött benne, azért szük-
séges rectificálni.

Item — Sz. Sebestieni Filiális Parochia-
beliek, S. Slamonciak, Pácsorocak, Vancsaiak,
Mosznaiak, Dankóciak, Macskóciak az köből
most harminc-harminc pint bort fizetnek, az
kik egész heilt bírnak. Az fel hellesek pe-
niglen tizenötét, az ferályossak nyolcadfe-
let, az Sellerek egy pintet. Régeuten az mint
az falubeliek magok recognoscálják negyven
pintet az egész hellesek adtak. Az fel hel-
lesek huszat. Azért volt egy Praedikátor Joh.
Jazonic névű, ki maga akaratyából az negy-
venből tízet (?) megengedett volt nekik és
ebből az engedelemből most is úgy fizetnek.
De rectificálni kell.

Az Sellerek egész fárában egy egy nepi
mukást adnak.

Item — vadnak pusztá faluk, kik Török
miatt epusztultanak u. m. Hegonc, Tessianóc,
Krisanec, Obrancakóc, Bükovnica. Ezek is
köbőllet u. m. Hegonc és Tessianóc ro-ot et-

tanak fölmérve, és Ekét is tizenkét közt szánt-
tanyi, a háma plg borral fizetnek, negy-
ven negyven pintet az egész helles; Most
ezek puszták és semmit nem adnak róla. De
azért az falubeliek az hegyekben széllé há-
zakat csináltanak magoknak, és az pusztá
hellek földet élik; sőt ha mikor kívántatik,
az praedikátor szolgál nekik, szintén mint
az többinek Annakokáért, az kik illyenek
találtatnak, az szerint az is mint az ő fa-
lujába, az mellyből kiszakadot fizettek régen-
teu, így most is tartozzanak fizetni. Az Sel-
lerék per d 4.

Item — az Köröszőléstől jár egy Csipo
Kenyer, az kik hellesek, az Sellér penigh d.
4 és egy csipo kenyeret ád.

Item — Templombeli gyóntatástul jár
obulus unus. Használ valótoi d 4.

Item — hizaságbeliekk proklamatióitál-
tul d 4.

Esküdtétéstul az egész fárában d. 12 egy
pint bor, egy csipo, egy pecenyse.

Item — Az gyermekágyasnak introductio-
tióitál d 4.

Item — Halot temetéskor a processiotul
it az városban semmi nem jár. Ha penigh
kiványa valaki, hogy halottja fölött praedi-
kályon d. 40 fizet.

Item — Az külső fárában ha halot esik,
egyaránt mind praedikátótul mind processio-
tul többet nem fizetnek, vagy egy tallért vagy
egy köből buzát vagy egy kas mehet. Ebből
az Mesternek az praedikátor d. 20 tartozik
kifizetni, halotat ha faluról hoznak processió
nélkül és kíványják, hogy sér fölött enneköl-
lyön az praedikátor mesterével és D-akival
attul jár d. 20 ennek egy garassa az mesteré.

Proventus Templi.

Vagyon az Templomhoz két helyű, tányé-

ÜTTARÓZÁS

A postás kisasszony.

— Lapunk eredeti közlényé.—

Előadva, kime'lvé, sápadt arcczal nó
gatta hivatalba a rohotmunka. Felt és gyakran
idegeesen összerándultak izmai. A lelki gyótródés
fajdalmait szenvedte és arczán kigyult a láz. Sze-
me, aok a szép szemek, sötét úregeikben sfel-
metesen csillogtak Valami sötét titok szenvedé-
sét tehethe az emberismerőre, a szép postás leány,
a mint itt neveztek.

Vesztohe'lynek nézte a hivatalt, melynek po-
rában füstös levegőben keresse a kenyérét. A
posta legürelmetlenebb ostromlói már zajban les-
tek a kis expeditornót hogy elsőlk legyenek. A
kiszláló markos szolgálja szinte gyóyórérel leste a
pillanatot, hogy a két nápiez hetest csására hem-
pergetti, ha talán nem respectálnák benne a
tekintélyt és nem neki adnák az elsőlséget. Végre
ajtot nyitott a halavány leány. Minden úgy volt,
mint azelőtt. De szemé előt forgott a farsónés,
a nagy wartheim s mintha minden ezt zugta
volna fölébe: Tolvaj, sikkasztó

Szenesére a lécz-ellenzőöl nem láthatták a
lázevte kisasszonyt. A szerencsétlen leány hal
lucziakciója azonban oly rettenetes volt, hogy az
elsőségért viaskodó tömegben üldözöit látta: s
csak ösztönei irányozták cselekedeteit, nem ö-
tudata.

Ösztönzerű volt mind az, amit tett: a hogy

elfoglalta hivatalát és azzal az áhítatos iparko-
dással nyitotta meg a rezeszt, hogy a posta vad,
uj-ságfató kannáljait elégit ki legelőbb, de a
mint látta a durva harcrot az elsőlséget, a gyón-
gék védelmére gondolt. Huszen győnye volt ő is,
csak egyszer s a fővény börtőre veti, az őru-
leibe kergeti. Egy kis gyermeket nyomott az ost-
romló tömeg a sarokba. Azt hívta elsőnek A kis
poronyt össe volt fagyva és nem tudott szólni,
csak az őt krajezar beszélt helyette, meg az ősz-
szeggyűrdött level a kezében

— Add ide füaccám! . . . Mi kell érte?

Az összekémeredett fücska a rajban állók
róhejtől kisérve mondotta:

— Stelempli!

A sápdit kisasszony meg maga ragasztotta
oda a belyeget, a mint a hivatalba járó ajtóba kis
börtáskával szép barna fűrt jönet meg.

A kisasszony majd lerokkolt a székről. A fo-
gai között sziszogta:

— Vegem van!

A leány meghajította magát:

— Nemde ismer?

Ha ismerie e, az a Károly, mivel a gyermek-
kor delidobos játékat végigcsinálták, a kibe az
rajongó gymnazista örült verseket irt . . . Ha is-
meri-e?

— Rovancsolni jöttem (Megengedem, hogy a
szó nem magyaros, az olyan jól hangzik a hiva-
latos ajkakon) Kerem nyissa meg a szekrényt,
majd összeegyeztetjük a készletet a naplókkal.
Tudom, hogy ez merő formalitás, de nekem meg-
tennem kötelesség

A leány kuszaltetve és halkau, melyben szá-

nalomra hívás, gyótródés és lelki megsemmisülés
volt megfelmélitően kifejezve, — szolt:

— Uram, a pénzértből most ötszáz forint

hiányzik.

— A titkár a legnagyobb mértékben meg volt

lepetve.

— De kisasszony, az égre! Bizonyosan tul-

fizetett?

— Nem, én sikkasztottam.

Még mindég a régi játszóttárs beszélt.

— Ezt kegyed nem tehetted.

Az összeesett, lázevte leány meghajította. Föl-
kadtak régi emlékei: szánta a megvédve leányt.

A bázis népet ki kellett távolítani, csak mi-
kor az utolsót eltávolította, emelto föl a leányt.

— Akarom hinni, hogy valami nagy szükség
hajtotta nyagsádat a bünbe. Deitánig nem ves-
szem tudomásul a hiányt. Azoban meg kell ígér-
nie, hogy nem emeszi el magát, ismartségünk
regi emlékeire kerem. Akkor engem is megölt.

A leány halkau felelt:

— Igerem.

* * *

Ötszáz forint! Horribilis összeg az kinek 50
sines. Az ötszáz a mit apjának küdött föl A na-
pijegyzékbe a szakértő szemnek egy villandása és
rajta érik a csalas.

A főtisztelőndó uera gondolt. Ő segíteni fog,
Az irgalom embere, a ki meg fogja érteni, ha a
becstelőségért öszeltkőésbe jutott a gyermeki
szereettel.

Kalapot tett fejére és a kuleset magához
vette az ajtó küszöbén.

rival együtt, mind ezüstből valók és aranyosak. Egyéb jövedelem az Templomhoz nincs, hanem minden halottal, kit az templomban ben temetnek jár R. 1. mellyet az Czéhmes-terek percipiálják.

Vagyon az Templomnak ebben az esztendőben kiosztott pénze Rf. 63

Amelyle minden esztendőben egy forintra jár d. 10. Interesse. Mely Interestess az Czéhmes-terek in Festo purificationis tartoznak kész-szedényi és vagy másoknál tartányi, vagy azt is kiadni interessere, mikor Baloghba ment az Attyátul Templom német Széchi György vitt el elvárlán Rf. 228, Melyet sub juramento fogadot hogy meghadgya; az Asszonyt köll requirálni felőle; — ha penigh meg nem akarna adni, Törvény szérint is keresni köll tőle.

Proventus Rectoris.

Az mesternek Norsintz és Nemesot fizetnek mind egész mind fel helles egy köb. Buzát fölmerve. Ezek az predikátornak eké-vel tartoznak 12 közt szántányi, így az sel-lerék az praedikátornak egy egy napi mivest adnyi tartoznak esztendőben.

Item — harangozástul, mikor fuus van d. 5. process. d. 20.

Item — az deákgyermek tanításául jár szintén egy mint Muray Sombathban Anno 1627. Die Vero 23. July.

NB. Én Michael Dominyán feleségemmel és gyermekemmel egyetemben vallom az én szőlőmet Mihályózi hegyen valót, tudnyállik három közsőlőt, mellynek egyfelül Szeres Sebestyén, másfelül Szakács Máré megyese, az Martányási parochiához oly ecek, hogyha az következendő predikátor maga birnya akarja, bírhasa, ha penigh pénzen el akarja anyi a Templom épületére egyen az árát. Ezt penigh a szőlér akkor becsátom ki kezemből feleségem és gyermekem kezéből, is mikor innend lu akaratából kibontakozom, vagy ez helyben halálon történik Ennek nagyobb bizonyoságra adom ezen kezem írával való jövedelemet. Hegyama a szóőnek őt pint. Idem qui supra.

Ennek párjában maga kezeírása vagyon.

Helyi és vidéki hírek.

— **Lapunk legközelebbi száma** a karácsonyi ünnepekre való tekintetből már f. hó 25-én, pénteken vagyis karácsony napján reggel fog megjelenni.

— **A kládsédek karácsonfaja** a muraszombati állami óvodában ez idén is december 24-én délután 3 órakor fel lesz az óvoda b. v. felől állítva arany, megis, akik a szegény sorsú kisdédekkel ruhá vagy más valamivel segítséget akarják. — kértek, hogy a felajánlott ruhane-

Erőteljes férfi hang reszkettette meg. Egy rendőr.

Kisasszony, a hivatalt nem hagyhatja el. Örmön.

Hátratorodott. Hát ennyire vagyonok? A felszerelő irtalom övrendszabályokat állít föl. Ezt a kelezetést a sors állította föl: beleugrik a maga akaratából.

A csendőri időnként bekukkantott a hivatalba: de nem észlelt semmi különösöt.

A postás kisasszony fejét az asztalra hajította. Még mosolygott is a vizgató azt gondolván el, hogy milyen jó lenne, ha minden sikkesztő ilyen ügyetlen lenne!

Egyszerre csak elfojtott sikoly hangzott föl a hivatalból

A csendőri ijedten szaladt be Már kezőn. A postásokokra sűrű cseppekben hullt a friss vér s a halkodó leány bágyadtan ezeket mondotta: — Bocssátatok meg!

* * *

Az olvasó bizonynyal kíváncsi tudni, miért lett a leány sikkesztő.

Egyszerűen azért, mert a kisasszony apja öt száz frtot kártáyzott el egy éjszaka és esdeklésére a leány hozzányúlt a máséhoz. Barlanghyról pedig azt írták a felőbb hivataloknak: "Ellen-örző szolgálatra képtelen!"

VERNER LÁSZLÓ

Románcz.

Piros Pista a csárdában beem iszik
Hogy elfogunk a pandurok azt hiszik,

műt vagy p'nzit legkésőbb e hó 23-ig bezárólag t. Mexner Mátya gondnok urhoz elküldeni szíveskedjének.

— **Sylvester-estély.** A muraszombati dal- és zene-egylet az idén is megtartja szokásos sylvester-esti koncert-jét, a melyre már erősen készülnek az egylet működő tagjai. Az estély a Korona vendéglőben lesz igen változatos programmal. A meghívók a napokban szétküldetnek.

— **Tanító kerestetik.** Két muraközi állami iskolához a horvát nyelvet is beszélő tanító vagy tanítósnő kerestetik. Levélbeli ajánlkozások mielőbb a csáktornyai áll. tanítóképzede igazgató-ságához küldendők

— **Monori Sándor** szinigazgató társulataival Alsó Lendvától folyó hó 18-án Csáktornyára érkezett és 19-én megkezdette ott előadásait — Ujév után pedig Muraszombatra jönnek.

— **Déli vasút.** A déli vasút felvételöveg az ezredévi országos kiállítás alkalmából magyar vonatnak állomásairól Budapest déli vasút közönséges mérsékelt meneté-ri jegyeket adott ki, a melyek kiadását utólag ez évi d. cember hó végéig terjeszté ki. Értesülésnek szerint a déli vasút ezen menetéri jegyek helyett, amelyek csak Budapestre és nem megfordítva Budapestről adtattak ki, 1897. évi január 1-től fogva a magyar korona területén fekvő összes déli vasuti állomásoknak egyenkénti menetéri jegyet adott ki. — közönséges mérsékelt menetéri jegyet léptet élethe.

— **Határozás.** Horváth Iván várbeli lakó földművelő — ki főszolgabíró köb. csillának örvendett — f. hó 23-án december hó 6-án éjmel meghalt.

— **Megbetegés.** Mehoczki Juliánna borközi lakos 52 éves hajdan f. hó 16-án reggel sárga arccal megmérgezte magát. — A szerencsétlen már 25 év óta tartó gyögyhatatlan betegsége vitte a vég esre lépésre. A járási szolgabírótság az orvosudori vizsgálatot elrendelte és fogana okította s miután nem merült fel semmi olyas kö ülmény, mely büntény fenforgasza engedett volna következtetni a hulla eltemetését s a további vizsgálat beszüntetését határozta el.

— **Berzsenyi mell-szobra.** Harkányi Ede, szombathelyi tehetséges szobrász és kőfaragó, Berzsenyi Dániel szobráról jól sikerült mell-szobrot készített. A ki fényt öhaj, azt jutányon aron megszerezheti feltűnezett febrórszál Sombathelyen, a Szent-Márton-utczában

— **A hűség jutalma.** Bagonya zalamegyei községben e hó 18-án temették el Puhán András odaváló általános közkezeltségnek örvendett lakót, aki java férfikorában hunyt el s aki Kúhár István mezővári kaszázgádnak évek hosszú sora ráan keresztül egyik legheibebb munkásfelgyelője volt, aminek elismerüljé temetésére a nevezett vállalkozó az ő szes mezővári önkéntes tűzoltóságot gyászológok alatt saját költségen kivézényeltette

Meghívó. A muraközi önk. tűzoltó-egylet sejt pénzára javára. M. óvartat a Kúhár István-féle vendéglőben 1897. évi január hó 6-án

Pedig abból semmi se lesz, igaz-e?
Piros ajku, szíke kis leány
Új ide az ótombé!

Piros Pista a széke lányt öleli,
Menyörzogat két szemében fölfele,
B-rohan most a csapáros ijedten:
Amott jönnek a pandurok,
A zsandérok vagy beten.

Piros Pista a sok pandúr bérjárja,
A fejüknek osztán od kiáltja:
Ha meg akar engem fogni valaha,
Legelőbb a komisszáros
Urnak legyen jó lóval!

Üzeni is a nemes vármegyének,
Vágyon lovat a pandurnak, szegénynek:
Felugrik a csarda előtt lovára,
"Isten vedtél kis anygomal",
Szél sem ér a nyomába!

BELENCZEY DEZSÓ

Irma csárdás.

Hallja maga aranyos,
Jaj de nagyon takaros
A ruhája.

Hallja maga aranyos,
Jaj de piczi de piros
A szája.

Fekete szem, piczi száj...
Fáj a szívem nagyon fáj
Magáért.

Jaj de gondór a haja,
Naghatok az ajkaka
Csókjárt.

BELENCZEY DEZSÓ

zártköri táncvizsgálat rendez. B-lept: díj szem-lyenkint 30 kr. Csaldíjegy 60 kr. Egeruházat-ban levő hajtársak a belépti díj felét fizetik.

— **Figyelmeztetés.** A muraszombati gazdasági fiókegylet tagjai figyelmeztetnek, hogy tagdíjait még e hó folyamán befizetni el ne mulasztják; egyuttal a szokásos ingyen naptárt is átvehetik.

A választmány.

— **Köszönetnyilvánítás.** Kúhár István mezővári lakos, kaszázgáza, a köz-ségbeli önkéntes tűzoltó-egylet pénztára javára — azon alkalomból, hogy az egylet Puhán András bagonyai lakosnak, mint 5-neki volt egy k. legheibebb munkásfelgyelője-nek temetésére kivonul — 5 frtot adomá-nyozott s az összes legénységet megvendé-nyozta, mely nem es mes tetteért ez uton is szíves köszönetet fejezi ki. **Az egylet választmánya.**

— **Határozás.** Nemesvártói Pék Zsig-mond földbírótkos, a puzta-metőkői uradalom egyik társulójának a múlt héten Kis-Czellben, 79 éves korában elhalálozott.

— **Erdélyi aranybányászati.** Lapunk hirdetésai sorában közöljük a "Postuma" arany-bányászatiársaság hirdetését, melyre felhívjuk itt is olvasónk figyelmét. A társaság alapítója a lehető legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel oldottak meg feladatukat, midőn megszerezték a Szent Endre nevű bányát, mely a mellett, hogy aranyban gazdag, egyszersmind nagyobb mennyiségű szeszeczet is tartalmaz. E bányában három egész esztendőig folytak a feltárási munkálatok, s 60000 frtot meghaladó kiadásokat tettek a vállalkozók, hogy a bányát teljesen feltárják és átvezessék. Ezen munkálatok eredménye a lehető legközelebbi. Remélni lehet, hogy e bánya, mely most már keltségszámotkával és berendezéssel is fel lesz szerelve, rövid idő alatt Európa leg-jövedelmesebb aranybányái közé fog sorakozni. Mint a lapunk mai számban közölt hirdetésből kitűnik, a részvényeknek csak a felét beátják aláírásra, mi a másik felét az igazgatóság és az alapítók megváltak tartják meg. A részvények névértékben 25 koronájával hozatattak ki és egy a közelebbi vagy ósnak is módjában van egy jöve-delmesebb igrkerő vállalatban részt venni. Az aláírás december hó 12-ától 20-ig vég lesz és az aláírt ő-szegek postadíványon is beküldhetők a hirdetésben megjelölt helyre. A további feltételek az aláírási felhívásból tudhatók meg.

Vegyes hírek. A megyéből.

Iffjabb Pázmány Dénes a Dunántúl f. szerkeztőjének haláláról röviden már számunkban meg-megkeztünk. A szép reményűek jogosító ifju Pázmány Dénes ország- képviselőnek egyetlen fia volt, unokája annak a Pázmány Dénesnek a ki 1849-ben a d-bereczeni országgyűlés elnöke volt. Tanácsosa Balasszent- országos részvét mellett ment vagja. A boldogtalán apit egyetlen fiának halála annyira lecsúszta, hogy egyelőre teljesen visszavonult a politikáról.

— **Városi képviselői választása Szentgott-hárdon** A Szent-Góthárd városi képviselőtűlethebe nyolcz rendez és három pótlagnak választása e hónap 10-én törtétt meg. A szavazás győ-résztvétel mellett reggel 9 óráig d. u. 4 óráig tartott, 167 választó mindössze csak 67 szavazatot adott le. A választás eredményét Usz Gábor választási elnök P. pp. Antal fő-izgatóval jelenléte-ben d. u. 5 órakor hirdette ki. Meg- lettek választva rendez tagokul: R. öchi Gyula 62, Gyurka József 61, Pictz B. la 61, Klein Ferenc 57, Koller György 55, dr. Seiblsinger Armin 54. Vögler József 46 és Sv. fly Henrik 46 szavazattal; póttárgokul: Poliak Lipót 39 Pam Károly 36 és Weltsch Béla 33 szavazattal.

— **Millenniumi felállítás.** Körnend város elő-ljáróság vasárnap folyó hó 13-án, délután 3 óra-kor állított meg illéltő füz-pályasíkjok 6 millio-niumi emléktá a Rabahid melletti Szent János szobor parkirandó környékére.

A hazából.

— **Vasutmegnyitás.** A győr-dombóvári vasút bakony-szent-lászló-zirc- veszprémi szakaszát folyó hó 15-én nyitották meg. Most már az egész 192 km. hosszú vonal át van adva a közforgalomnak.

— **Lakbér osztályba sorozás.** Csáktornyai nagyközég az 1890 évi végéig érvényben álló lakbér-lakbérviszés 6 tk osztályába h. ly zétvén, az 1896 évi IV. t. cikk 3 § 4 értelmében felállított harmadik polgári lakbér osztályba sorollattak.

— **Csáktornyai város** közséi területén gyermekmunka-tilkhozat állítottak fel.

— **Letény** minden korszak egy állott kedden új országos vásár engedély zott a mielőzőkorum. Az első vásár folyó hó 22-én lesz.

Folytatás a mellékleten.

— Stridő község elhatározta, hogy január 1-től kezdve utcáit világitatni fogja.
— A közös hadsergely tanintézetekben szaporítani fogják a magyar állami alapítványi helyeket, hogy minél több magyar elem jusson be a hadsereg tisztjébe.
— A német császár jövő évben Frigyes főherceg helyébe birtokára jön vadászni. A császár a zsinai hadgyakorlatok után Kanizsán át utazik Bélyére.

A nagyvilágból.

— Moszkvában az egyetemi hallgatók tüntetést rendeztek a kormány ellen, ennek következtében 1200 tanítót letartóztattak a csendőrség, az egyetemet pedig ideiglenesen bezárták.
— Elfogott szélhámos. Savine-t, a hírhedt orosz szélhámost, akit Berlinben is jól ismertek, New-Yorkban elfogták. Toulouse-Lauter gróf nem alatti szerepelt Amerikában. Elfogtatásának az oka, hogy egy barokcsinra pisztolyt fogott. A vallásos alkalmaival Savine azzal védekezett, hogy állandóan sok pénzt hord magával s így elővigyázatból van nála a pisztoly. A kocsis rá azt a benyomást tette, hogy pénzései akarta megrabolni és kénytelenségéből fenyegette meg a pisztolyjal. A védekezés elég jól sikerült volna, ha Savine meg is tudta volna mutatni azokat feltett kincseket.
— Letartóztatott kereskedő. Bécsben a hitellezők védegytelének megkeresésére letartóztatott kétn Mór dunaföldvári kereskedőt, kit 20 000 forint összegű csallással vádolnak.
— Island szigetére kab l t átvárdát akarnak létesíteni. A dán kormány meg folyamathat tette az előmunkálatait.
— Poldán a tífuszjárvány oly nagy erővel lépett fel, hogy jelenleg 996 egyén fekszik benne. — Az izsakamerikai egyesült államok háborúval fenyegetik Spanyolországot Kuba miatt. Weyler s a spanyolok kegyetlenkedését adják okul.

CSARNOKIÓ

Amit a karácsonyra eltitkolt.

A rövid teli nap alkonyata lassan terjed, a hóhelyek sűrűn kovályognak a fák fényben, a fagyos szél végig fúvott az utcákon, mintha a különben is siető embereket még nagyobb sietésre serkentene és arra intené, hogy hon a kis zivert nyugtalankodva, türelmetlenül dobognak, várva a karácsonyra ragyogását.
— Az ablak mellett ülő fiatal lánykának a könyv már rég kihullott kezéből és szemre fáradtan mered az íbe. Csend uralg a lakályos szobában, nem hallatszik idegen hang, ép úgy mint az az emlék szellemei óhajják, midőn meglátogatják az embereket.
— A régi családból származó szellemek egyike piliantában meglátogatja az újítót és anélkül, hogy megvárna a hagyományos „szabad” jelszót, hátra belép és legott eszegegni kezd. Parányi kis történetet mond el, melytől éppen olyan, mint nek az őse, közönséges és minden felütés nélküli, pedig az ablak mellett ülő lányka sóváron hallgatja s a mellett fölíválta sir és nevet.
— Az igazság kedvéért megmondjuk, hogy az előbbi nagyobb mértékben gyakorolja. Igaz, hogy az eleje vigan hangzik. Vajjon mi is birta a gyáros által arra, hogy mult nyáron szeresse meg testvérhúgának karcu barátját? Az okos emberek egyhangulag állították, hogy idős korántse irigylésre méltó.
— Szép volt-e? Hugai a világhíreséért se hagyták helyben.
— Gazdag volt-e? A papa kínai pagodai rendületlenül kitarátásával csóválta fejét.

Volt-e tekintély? A mama tragikus arczával idézett egy homályos hírt, mely szerint az imádotnak nagyanyja egykor — bállettancos volt. Szóval az egész család egy fömögben tiltakozott. De az ifju mégis reménytelenesen csitítva „kitaratóri” tett említést.

Csak hogy a sokat emlegetett kis leány alkalmasint a hitagódot nagymama nyugtalan természetét örökölte, mert korántse volt alkalmas arra, hogy ostromozni alá vegye azt a jól élemezett várat. Mithogy pedig merész megrohantásról szó sem lehetett, tehát a reménytelenség egyik kétségbeesett pillanatában ép ezeltől egy héttel, valóságos rávélelettel küldött neki melyben az örök kis jelszó, s nemi irányítvány paragrafusok ellenértizentőszár fordult elő. Magától értendő, hogy a szerelmes ifjúnak legzenőbb költésessége lett volna e borzasztó „tudósítvány” vétel után legott hozzá sietni, hogy térden állva kérje — visszavonásra. Anár a leány szilárd elhatározta, hogy Ghilei-féle állhatatosságot fog kifejteni, de az mégis le-újto volt, hogy miként azt az egy héti várakozás bizonyítja, hogy részéről még csak kiérlelt se tett a megtérésre. Előintem lüszkén, elő bizakodólag mondogában: „El kell jönnie!” azután aggódva kérdé: Vajj n vjón-e? végre pedig most midőn a karácsonyi éj lassan terjed

ki szárnyát, hírtelen kétségbeeséssel mondta: „Nem jön többé!”
— Az állétni nagy házban, hol ő lakott, a karácsonyra lassankint kezdett ragyogni. Serény gyors léptek surrantak id-oda örömlétezés sietésében, a gyertyafény egyre világosabban hirdette a régi dalt fiatal örömről. A leányka lassan térdre borult, a lájadalom magány, elhagyottág vasmarkokkal ragadtak varázs-körükbe, míg végre a szertelen szünetes pataköz könyökbe olvadt.
Ekkor erős kéz emelte fel a zokogó fejszét, két szem gyöngédn pillantott halvány arczára érezés fényhang aggódva kérdé:
— Sir 2? ... még pedig karácsony estéjén?
A kérdő nem kapott választ legalább szavakban nem, de karja szorosan fonódott nyaka körül és diadalkialtaként de bünbőn aláztalt esdekelve, hangzott fölé az a szócska:
— Bocssna!
Az ifju mozdulást és pajánul viszonozta.
— Mit bocssanak meg, hisz én tartozom neked halálal, mert visszaadtam szabadságotam, még pedig ép most, midőn ...
— Midőn? — kérdéző lühegy.
— Midőn atyám, mintegy e oda által megtérítve, az egész család most vélem-nyre lért és a békül a jellel kitérőknek káros karácsonyi ajánlót szánt. Igaz, hogy n m ékzeresek, melyek itt a sötét szobában ragyogtatnak s ép azért hon hagytam, jér velem, s vedd át magad a karácsonyi ajándékot.
A „boldogság”, az az ügyes homerna, hathatósan segédkezett a kis leány fölözéskésésél, mert midőn néhány percz múlva a karácsonyi szentel birtadalmába lépt, erőlesen tagadott minden hasonlatosságot s bizonyos lügyecselével, ki miként az ilyenhez illő, halvány arczával és kisirt szemével hon maradt.
A papa hangulatlanul szónoklattal fogadta, csak hogy b szólnak ki jvát a többiek zokogása folytatta el de szorításra az öreg ur arczátéka is elegendő volt, ki nagy-zsóni nozdulattal vett elő egy kis csomagot a karácsonyi alul.
A leánytán k fém ujjai nagyze kontották föl és miként Fortuna hádegszárnyából aranyozott szélű névjegyek öntve hullott ki belől: — a karácsonyost mennyasszonya, örömkialtással borult a családöt köblére.
— Tévedsz gyermekem, — mondá a papa ingerkedve, — ez a cök igazság szerint öt illeti meg, mint bizonyos levél, melyet ezeltől egy hét tel szórakozásban fölöntömtam és elolvastam. Oszkár csak ma reggel kapta, midőn újjáról visszatért és már az átadásnál megbantam az eljegyzési névjegyekért tett hasztalan költséget. Nem is tudtam, hogy a fia oly gazdalkodó ember, mert semmi áron sem akarta, hogy a tőle elveszen és legott megkísérelt megmentését, igaz, hogy belegyőztemmel, mert tragikus levél akkor annyira mulatlatot, hogy legott elhatároztam, hogy a vidám mennyasszonyt — bár állomcsinytel is — e-cáfádom szimára meghódtam.
Már már a véglegény erőlysen követelte a hagyományos eljegyzési cököt és a papa szavaiól gonosz gu y handikát ki, midőn mondá:
— Ezt a magános megbékélésnél már alkalmasint előlegül elvetted.
Vajjon e gyantul nem a végálmzási vágy szülte-e? Oh azt cakis a karácsonyra gyertyái tudják, hisz azok vigan c-államlanak át a sötét szobában, de amit láttak, cakis a zöld fényekkel közlik, suttogva, ezeltől pedig misze tudhatni meg, mert nyihely embri terentés ily kíváncsi, szerénytelen kérdésekkel közzélek hozzájuk, elutasítva nyujtják ki tüleleleit.

MÁRTONFFY I.

Irodalom.

— Ha mi tanácsunk döntene, minden tehetség magyar emberek ajánlanánk hogy legszebb, maradóbb becsü karácsonyi ajándékunk valassza s ha szeresse be a Szalay-Bárdi írta „Magyar nemzet történetét”, melyből már két kötet teljes, a harmadikot pedig (az egész mű szerzetében az 52-ik) már az utolsó előtti fizet megjelent, szerkesztőségünknek be is küldtett. Füzetünk III. Ferdinandnak 1857-ben történt kimutatás vizsi a gyászos kör történetét s a mi benne különösen érdekes, ez a török-magyar viszonyok az 1526-1657-iki esztendővel való hosszabb ismertetése, számos kép és okmányfalksimile kíséretében. Lma az 52-ik fizet illusztrációi: Műmelléklet: 16 fty. Műlős szemleke. Képek: Pálffy Paládor arczképe és aláírása. I. Lipót király koronázása, Török követ bevonulása Béc-be, Szpáhi, Hutczin pász levele Nyitra va o a bíráló és lakósiszter, Jan csár, Török íjász, Buda és Pest a török hódoltság korában Buda a török hódoltság korában. Pest a török hódoltság korában.
— Irodalmunk millenniumi diadala külföldön. Magyarországi irodalmára is megfogta a dicőségét kü földön országos fennállásunk ünnepe. Nemcsak azért legelőkelőbb kereskedőcége, a „Dietrich Verlag-Anstalt” Stuttgarban, Magyarország költőit mutatja be a művelt

Európának „Ungarischer Dichterwald” című német verses anthológiájában, ezzel Magyarországot azon nemzetek sorába emelve, kik a világridolomban vers-zérszerépet játszanak. Cserhalmi H. Irónnek érdeműs irónöknek köszönetét a magyar nemzet e megc-üfihetetlen munkáit. Milyen fontos esemény ez, mutatja ama érdemtes kitüntetés, hogy a tudós egyptogógus regényíró Georg Ebers a kölföld előtt eddig ismeretlen költőink művein lekezelve, vállalkozott arra, miként mellettünk landzást főtörj, megírva e munkának irodalmi esemény számba menő előszavát, melyben ugy nyilatkozik a magyar irodalomról, hogy ezek után, a mit e munka nyújt, a világridolomból több el se lépésh-öz a magyar költők remekel nélkül és a fordítósórol, hogy az most nem e-upán nemzete körében, hanem a külföldön is a legelőkelőbb szerzők esztalokoz. Ötven magyar költő fametszetei, művészi kivitelű miniatúra-arc képpel illusztrált díszmunka ez és tényesen külső kitalításának értéket emeli az a könyvműny, hogy Balassa Bálintnak — a kivél sora nyűk költőink e oporjának — eddig ismeretlen arczképe a magyar tudományok akadémia lételező szívessegéből díszíti a nagyérdemű művek. E okonálott P. téf. Ányótt Alsdichégy, Jókaiótt Kis József, Vajd János-ótt Komjáthi Jenőig valamennyi költő nagy-égy-égy legjobb verseit mutatja be e kötet, melynek beszerzéséhez oly művészi hogy hazai anthológiának is fömüljia. Ami pedig a költőműnyek művészi főkép, egy ímben, mint mértében mindig szigoruan formázás tartalomhú fordítását illeti. Ebers szavaira utalunk csak, ki szorosított ezt írta: „A magyar foku költői tehetségét megáldott irónök sikerült a magyar posták gondolatát és érzelmeit egy visszatérőzni, hogy azok az eredeti költemények varázsvál hatnak.” E Magyarországot külföldön ért olmasmer egy elővülhellen szerzett Cserhalmi H. Irén irónöknek, kinek okoldalossága már eddig is méltán feltűntetést keltett, és kit most már két nemzeti irodalma nevezhet a magának. Tekintetbe az hogy a legnagyobbnémét regényíró és a legelőkelőbb kiadócségy ily n buzgalmat fejtettek ki a mi érdekében, a magyar nemzetnek viszont hazafis köteleessége, hogy a könyvet a megérdemelt pártfogásban részesítse annál is inkább, mert maga a művészi kivitelű arczképe-oporjotában is nagy gyönyörűség telik mindenkönyvbírának. — A huszonöt éves díszmá az 7 márká és megrendelhetők minden hazai könyvkereskedésben.
— A „Magyar Tiszviselő” című szaklap, mely eddig is első sorban az állami tiszviselők érdekeit képviselte, a jövő számtól kezdve „Állami Tiszviselők Lapja” címen fog megjeleni. — Magától értődik, hogy az új czimem tovább megerősít szaklap czentul kizárólag az állami tiszviselők érdekeiben fog működni. Az előfizetési feltételek a régiek maradtak. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Andrássy ut 75.
— A „Magyar Hírlap.” Ebben a mai, minduntelen-érdek által befolyásolt korban rendkívül fontos az, hogy a nyilvánosság organumai közt, amelyek a közvéleményt irányítják, legyen olyan megbízható minden tekintetben szavahihető komoly és jobhisemű lapja az olvasóköröségnek, amely nem áll semmiféle kálknak a szolgáltatásban és még politikai tekintetben is feltétlenül megtartja függetlenét határozottságot, önállóságot ilyen lap a „Magyar Hírlap.” amely immár hat esztendői pályafutása után lüszkén tekinthet vissza mozgalmás és eseményekben gazdag múltjára, valamint arra a szereplésre, amelylyel az egész ország olvasó publikumát megfogta nyerni és hódítani. Politikaú ön-zenet, hazafis és első sorban mindenekeltt magyar ennek a lapnak. A magyar érdekekét seha el nem ejtve ellenkezőleg minden tiszteséges eszközzel a győzelem felé vite halad előre nemes céljai felé. Az új év elő mejjaval új irodalmi érök görakoznak a „Magyar Hírlap.”-hoz. A tárcázóiró gárdája kibőlül megzaporodott. Az újítások amikkel a „Magyar Hírlap” meg fogja lpmi olvasóit, a tartalomnak az eddiginél is nagyobb változatosságában bőségesen fognak majd szembe ötni. Érdekeségy l ez a mai nap zurnalisztikai jelszava. A „Magyar Hírlap” még hozzátétele és megbízhatóság! Ez a karc-ónyó közöldik, a már megkezdött figyelemre is újól számíthatatnak az olvák-é a „Magyar Hírlap” részéről. Ez a figyelem egy igazí irod-lmi be-öz történelmi értékű ajándék formájában önk majd a fömögés szemébe. Egy gyönyörű Albumot id a „Magyar Hírlap” ez idén is mindazoknak a kik a lapra előfátanak. Ez az idei Album méltó pája lesz az eddigieknek kiállítás tekintetében és tartalma nézve Az Album dírték-éjével meghaladja az egy havi előfátés árát; eh-lét is következtethető az h-öz k-rra, h-gy meunyt hatad má n pag a modern hírlap-rodalom, hogy ily ajándékot! l-vedy-k-dhet azoknak akik előrege csop-otolnak. (Az előfizetési összeg egy hónapra 1 fr 20 k-nyedvére 3 frt 50 k-ny a „Magyar Hírlap.” kiadóhivatalhoz H.-s-véd-utca 4. sz. küldendő.)

— A karácsonyi ajándékok divatja hatalmasat lendített a magyar könyvpiacra is. Novemberben és decemberben nélkül sem panaszkodhatunk a könyvküldő most elődiját meg a keletje a szép könyveknek. A ki pántholul olcsó áron érdekes jó könyvekhez akar jutni, az hasznossal olvashatja a Luffr V hó-os felki könyvkiadással rodamit értesítőt. Luffr V Vilmosnak, a nagyírni könyvkiadónak elhunytával ugyanis, az óriási könyvtárának felszárad óta felhalmozott kiadványok, heces és nagyértékű könyvek rendkívül árl szállítással kerültek újra forgalomba. Mészen olo ó arát egész könyvtárak szerethetők he; a megrend-ülő feltelet-ke példalattal előnyök. Tájkozás e előből közzölük, hogy a kiadóhivatalt a rendelés nagyszámhoz mérten 35, 40, 50, 60, 70 és 75% árengedményt nyújt, úgy hogy például 40 ft bolti áru könyvek 20 fiba 110 ft áru 49 frib, 200 ft áru 60 frib és 500 ft áru könyv 125 fiba kerül. Az iródlon minden barátjának árgelmebe ajánljuk ezt az értesítőt, a melvett a Luffr-teleki könyvkiadóhivatalt (Budapest, IV., Zsibron-utca 1. szám, I em) kívánatlag ny megkelti.

Nyilvétel.

E rovat alatt közöltéknek nem feloldás a szerk

Selyem-damasztok 65 krtól 14 rt 63 krig méterest — valamint fekete fehér, szines Heuneberg-selyem 35 krtól 14 rt 65 krig métereké sima, csikos, kocskázott, minázott s.b. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szin- és mintában s.b.) a megrendelő áru postabér- és vámonosan a házhoz szállítva. Minázott postafordulattal küld: Heuneberg G. (os és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Sírjába, csizmet levelekre 10 kros, levelekre 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 6

Nyilvános köszönet.

Dr. Messer Samu belatinczi körörve urnak, aki leanyomat gyermek-zülés következtében kitöltt pehez betegéheől — amikor már elvesztettük — teljesen kigyógyította, ezen kiváló egyessége és emberbarati nemes cselekedetéért ezennel hálas köszönetet mondok.

Együttel amióta őt a szenvedő emberiségnek a legmelegebben ajánlanám, uzhisszem Bellatincz község és nagy vidéke minden egyes tagjával egyet-értek, ha azt mondom hogy szerencsésnek valihajuk magukat, egy ily szaklépzettségű orvost a magukéknak mondhatni.

Bellatincz, 1896 decz 18.

Weiner Jakob.

HIRDETESEK.

A máriaczelligyomor-cseppek

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, népbőlbehelles és áhétalosan ismerős házi és népszerű.

A gyomorforgatógát tünetei: éhvégletlenség, gyomorégőség, bizás lehellet, feljutás, savanyú, felbőllögés, hasmenés, gyomorduég, feléleség, nyálkakiadás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs széklet.

Hathatós gyogyszernek bizonyult feljásnál, a menyinyiben e a gyomortól származott, gyomordierhelésnél ekekkel és italokkal, gillizták, májbajok és hőmörködésnél.

Ennéltet hajoknál a **Máriaczelligyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forraltat: **Török József** gyogyszerháza **Budapest**, Kiraly utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a kesítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyítom”

valódián kaphatók Böles Béla erdélyi-gyomorforgatógát Munkaszombathelyen

HARTNER KÁROLY és FIA

vasáru-, szerszám-, házi- és gazdasági gépek raktára
MURASZOMBAT.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomá-ára hozni, hogy fizetünkben az év minden szakában szükséges bármint

gazdasági gépek

és pedig: eséplőkészletök ló és kőzörte, szecszkavágók, tengeri morzsoló és daráló, repavágók, triőrök és szelősták vannak raktaron.

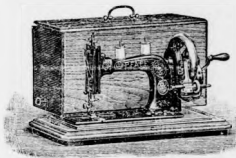
Kaphatók malom- a fenti gépek kivül még minden sziztemájú

Varrógépek

Singer, Howe, Elastique, Cylinder,

szinügy
PFÄFF
varrógépek is; valamint

GRITZNER RINGSCHIFF varrógép

A fenti gépek lego-ebb árban **részlettörlesztésre** is kaphatók. = Használt gépek = becsereftatunk.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaság

A legmagasabb díjakkal kiemeltet

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-25% citrában oldható foszforsavtartalommal és 85-100% porfinomással.

Felülmehatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen soványtalajok j-vidására, kitűnő ha'su az összes gabonafélék, kápi és olajnövények, lóherre és luczóra, szőlő, komló és ker i veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legelősbő foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartósságára, felmúlja az összes szuperfoszfátokat.

A citrában oldható foszforsav-tartalomért szavatoltságot vállalunk, nataláni hiányt megtérítünk.

Árajánlatokkal, számmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

A csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt előadási irodájának vezérk-épvelősége a magyar korona orsz. területön

Kalmár Vilmos
Budapest, Erzsébet-körút 34.

AZ EZREDEVES ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS JURY-TANÁCSA ÁLTAL MEGITÉLT LEGNAGYOBB KITÜNTETÉS. A MILLENNIUMI NAGY ÉREM.

EGYETLEN MAGYAR KÖNYVÁRUS, KI AZ 1895 ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON a kevés számú (119) legnagyobb kitüntetéssel A NAGY DISZKOLEVÉLEL lett megítéltve.

EGYETLEN MAGYAR KÖNYVÁRUS, KI AZ 1873 VILÁG-KIÁLLÍTÁSON A KÉVÉS SZÁMÚ LEGNAGYOBB KITÜNTETÉSSEL: A LEGFELSŐBB ELISMERÉSSEL lett megítéltve.

A KÖZÉPISK TANÁREGYESÜLET JUBILEUMI KIÁLLÍTÁSÁNAK DISZKOLEVÉLE. SZÁVO: KÖZMŰVELŐDÉSI EGYLET TISZTELETBELI TAGJA s t b.

Szerencsénk van a t casinókat, olvasó- és közmüvelődési egyesületeket egy egy irodalombarátokat figyelmeztetni, hogy kiadásaink és raktár-aink egy re-zenek

árleszállítás

még érvényben marad Azok jegyzéke, egy kiadásaink millenniumi nagy képes jegyzéke, csak komoly reflectánsoknak, rendelkezésre áll.

Ujabb kiadásaink közül különösen ajánljuk a **páratlan díszművet: Arany János balladái Zichy Mihály rajzaival fényes díszkötésben és külön-külön díszes boitében. A vitághoz illusztrált Shaksperet, Csiky G magyarzataival új jutányos kiadásban és a többi remekírók műveit számos fényes dísz- v gy igen jutányos kiadá-sokban; — a gazdaságos illusztrált Teley S., Hübner S., Stanley, Holub, Benyosky-fele utazási műveket, a több száz képpel díszelt millenniumi kiadást: Graf Széchenyi István első teljes életrajzát Zichy Antal által stb.**

Közel 40 éven át közbizalomban részeshő könyvkereskedésünk, az országos központi nagy könyvtárak, több száz Budapesti és vidéki Iskolák, Közmüvelődési és Casinók, Olvasó egyleti könyvtár, a polit. és tud. élet legtöbb kitűnőségének stb. szállítója, ezentul is főszel-lyünk Ezja tevéken az általános nyilvánuló népszerűséget fontartani és mindennemű irodalmi megújító okok a legnagyobb figyelemmel és lehető legjutányosabb in eszközöznél.

— Az Antiquariások által hirdettet minden művet legalább is azon áron, gyakran jutányosabban szállítjuk új példányokban, mint a mely az ő catalogusáikban előfordul. Az egyesületgyi hivatalok tapasztalatai bebizonyító ák hogy a másodkézből vett könyvek a leghatásosabb terjesztői a ragályoknak.

„FORTUNA“ Aranybánya Részvény-Társaság.

PROSPECTUS.

„Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság ez év november hónap 19-én Tokaji Nagy Lajos kir. közjegyző közbejöttével és hivatalos helyiségében

2 millió korona teljesen befizetett részvénytőkével

részvénytársaság alakult, melynek célját az erdélyi arany- és ércbányagólt aranybánya-ipar fellendítése képezi, első sorban pedig a Szent-Endre nevű aranybánya megvétele és kiaknázása.

Erdélyben kétezer esztendő óta foglalkoznak az emberek aranybányászattal s egész nagy vidék kizárólag abból él. Ennek dacára a bányászat a legihéletlenebb módon primitív. Egy bányának sincs üzemi tőkije, egynek sincsenek gépei, a zuzómalnok pedig oly tökéletlenek, hogy a kőben levő aranyank több mint a fele veszendőbe megy.

S ez eljárás mellett is több mint 14 métermáza aranyat produkál három millió korona értékben az a kicsiben való bányászokodás, melyet apró emberek, iparosok, parasztok tartanak fenn. Csak néhány bánya van erősebb, még pedig külföldi kezekben. E külföldiek, nem ismerve a viszonyokat, néhány gyengébb bányát vásároltak össze s ennek dacára is nagy jövedelmeket értek el, 20-30 százalékok osztottak föl, sőt annál többet.

Idéje, hogy a hazai tőkés ezekkel a bányákkal foglalkozzék, sőt kötelessége, mely kötelességnek teljesítése nagy anyagi hasznot is biztosít.

A társaság, mely az imént megalakult, a Szent-Endre-bánya megvételére szerződést kötött, s első sorban ezt a bányát szándékozik üzembe venni. E bánya a nemű közegben fekszik. Aranybánya város közvetlen közelében. Tőzsomszédos a Szent-Endre-bányával a Concordia-bánya, mely több millió forint értékű aranyat adott. A Concordia-bánya részvényesei többnyire vidékiel parasztszemből k. A bányájuk nincs, mert a nyert aranyon minden háson elosztotnak s gépek sincsenek, mégis husz esztendőn keresztül évente 4-600,000 koronát osztottak egymás között tiszta haszon gyanúját.

A Szent-Endre-bányában ugyanazon aranyerek jönnek elő, melyek a Concordiában, s az új terület megfelelő feltételekkel és a legújabb zuzómalnokkal fogja folytatni az üzemét.

Nyolcz aranyér fel van már a Szent-Endre-bányában tárva, mind olyanok, melyek a Concordiában is ismeretesek, s melyek emitt is aranyban gazdagok, s ugyanolyan anyanyerméséget fognak adni, mint a Concordia.

E bánya fölül St. Ludwig Rainer bécsi ismeri szakértő és volt aranybánya-igazgató, ki azt ketszer is megvizsgálta, következő nyilatkozattal teszi:

„Az Vuk teléről jelentésbenm bejzvel s általam sajátkezleg lezsedett anyag 23 gr. finom aranyat adott egy tonnára, melyből 17-4 gr. fonosorított arany volt 28-53 fti értékben, 5-6 gr pedig kötött állapotban levő arany 8-40 fti értékben. Gyakorlatban ebből 70% azaz 25-85 fti érték lesz kinyerhető.“

Ugyancsak ő a következőként írja:

„Tökével rendelkező és észszerűen vezetett bányavállalatok számára Erdély rendkívül halás talaj, csak érteni kell bevárni türellemmel a kedvező pillanatot, s adandó alkalommal gyorsan cselekedni. . . . Azon szilárd meggyőződéssel zárom jelentésemet, hogy a Szent-Endre bánya rövid idő alatt az ország nagy és jövedelmes bányavállalatai közé méltán lesz sorolható.“

A bánya öt közép bányatárból áll s több mint 75,000 méter felülettel bír, úgy, hogy sok esztendőre elegendő zuzóanyagot bír szállítani.

A „Fortuna“ részvénytársulat 2.000,000 korona alap-tőkével alakult meg, úgy, hogy elegendő üzleti tőke álljon rendelkezésre és a szükséges gépek, zuzómalnok a legjobb rendszer szerint megépíthetők legyenek. Az alakuló közgyűlésben az alulírott igazgató-ság és felügyelő-bizottság választatot meg.

A zuzómalnok úgy lesznek berendezve, hogy naponta 80 tonna ércet dolgozzanak fel.

E művelet mellett a társulatnak rendkívül fényes prosperálása ígérkezik. A minden kétség-t kizáró fenti adatokra támaszkodva, a várandó haszon a következő számításokat mutatja:

Egy tonna érc átlag 51 korona 70 fillér
Értékű aranyat ad, vagy 80 tonna érc 4136 korona — fillér értékű aranyat.

Tőnaukinti költség (az összes kiadások betudásával) 12 korona = 960 korona — fillér
Marad naponta 3176 korona — fillér

Ez kitész 350 munkanapon az (az üzem folytonos) kerek 1 millió 111,600 koronát.

E számításnál azonban csak a zuzóércben található arany vételezt tekintetbe; mind a mellett úgy a Szent-Endre-bányában, mint a tőzsomszédos Concordiában tőmördek szabad-arany fordul elő. Ha tehát ennek értékét a fenti összegnek csak 25%-ával számítjuk, vagyis 277,900 koronával, akkor is mindezek szerint 1.381,500 koronai évi tiszta haszon mutatkozik.

A nyerlandó porarany s számítáiban szintén nem vételezt tekintetbe. Ennek értéke is emelni fogja a fenti összeget 8-10% kal. Ha tehát a várandó évenkénti tiszta hasznot

1.200,000 koronára

teszszük, úgy ez szigorúan szolid alapokon nyugszik, minden előre nem látottak tekintetbe vétel mellett. Epek szerint mindenkézet kizáróan a részvénytőkének 60% nyi jövedelmezősége tökéletesen biztosítva mutatkozik.

A „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság az alakuló közgyűlésben elfogadott alapszabályok szerint 2.000,000 korona teljesen befizetett alapitőkével, egyelőre 30 évi időtartamra alakult meg. E 2.000,000 korona részvénytőke felosztatik 80,000 darab 25 korona névértékű részvényre.

Az osztalek felosztása, valamint a társaság nyilvános tanácskozásai minden négy hónapban történnek és az eredmény az összes magyar, osztrák és németországi nagy lapokban fog közzétetettü.

Az igazgatóság:

Hg. Bathyányi-Strattmann Ödön, Böer Béla, Gr. Festetics Géza.
elnök. Aranybánya polgármestere.
Gr. Berchtold Miklós, Hammond Eduard P. T. Langerman James W. S.,
az északon. Egyesült-Államok volt főkonszula. San Franciskóból.

A felügyelő-bizottság:

Kálnoki Henrik, Hoitsy Jenő, Grätz János.
elnök.

Aláírási Felhívás.

E prospectus alapján alulírott syndikátus az ez évi november 19-én 2 millió teljesen befizetett részvénytőkével megalakult és a budapesti kereskedelmi és váltótörvényeseknél bejegyzett

„Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság

40,000 drb 25 korona névértékű részvényre ezenel aláírási felhívást bocsátanak ki.

A „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság 2.000,000 korona alapitőkével egyelőre 30 évi időtartamra alakult meg. E 2.000,000 korona részvénytőke felosztatik 80,000 darab 25 korona névértékű részvényre.

A részvényeket 25 koronájával — 12 fti 50 kr. bocsátjuk a közönség rendelkezésére, hogy így a kevésbé vagyonos közönség is részt vehessen ezen nyereségteljes vállalatban.

A Szent-Endre-bányából származó aranytartalom kérek példányai a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság irodájában Budapest, V., Fűrdő-utca 4. sz. a hivatalos órák a att d. e. 9-11 ig és d. u. 3-6 ig megtekinthetőek.

A részvényből 80,000 darab részvénytől részben az igazgatóság, részben pedig az alulírottak által képviselt syndikátus 40,000 darabot egyelőre maguknak tartanak meg.

Az aláírók a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság részvényeire folyó évi

decz. hó 12-től bezárólag decz. hó 20-ig

tartanak. Aláírási bejelentéseket és befizetéseket elfogad a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság irodája: Budapest, V., Fűrdő-utca 4.

Az aláírási mindn egye. alatt 25 korona — 12 fti 50 kr. névértékű részvényre 12 korona — 6 fti befizetendő. A többi 6 forint 50 kr. egy hónappal később, vagyis 1897. január 15-éig teljesítendő. Az aláírók jogosítva vannak azonban az egész részvényösszeget is azonnal befizetni, mely esetben a végleges részvények is megjelenésük után azonnal kiszolgáltatottak.

Nagyról értendő, hogy az alulírottak által képviselt syndikátus fenntartja magának azt a jogot, hogy az aláírókat a jegyzések mérve szerint leszállítsa. A jegyzésekre esetleg jutó részvények mennyiségét lehetőleg gyorsan fogja az aláírókkal közölni.

Budapest, 1896. december hónapban.

A „FORTUNA“ ARANYBÁNYA-RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG SYNDIKÁTUSA.

1896. d. czemle.

A „Fortuna“ Aranybánya-Részv.-Társaság részvényeladási syndikátusának

BUDAPESTEN,
V., Fűrdő-utca 4.

Alulírott a mellékelt prospectus és aláírási felhívás értelmében a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság részvényeiből ezenel drb, azaz

drb 25 korona névértékű részvényt veszek és köztelmem magam jelen aláírással eggyidejűleg minden 25 korona névérték után 12 koronát, összesen koronát a további részvényenkint 13 koronát, azaz koronát pedig legkésőbb 1897. január 15-éig a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság hivatalos helyiségében (Budapest, V., Fűrdő utca 4- sz.) képviszetben befizetni.

Aláírási: _____

Cím: _____

Ez a levél kizárólag kiöltve és aláírva „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság címére (Budapest, V., Fűrdő-utca 4. sz.) bekiöltendő.